

مقبره خلیعی موصلی

مقبره و زیارتگاه جمال‌الدین **علی بن عبدالعزیز موصلی**، معروف به خلیعی در محله جامعین شهر **حله** در **کشور عراق** نزدیک **زیارتگاه ابن‌حماد**، قرار دارد.

فهرست مندرجات

۱ - [موقعیت](#)

۲ - [معرفی اجمالی](#)

۳ - [آثار](#)

۴ - [علت لقب یافتن به، خلیعی](#)

۵ - [رقابت با ابن‌حماد](#)

۶ - [پانویس](#)

۷ - [منبع](#)

موقعیت

زیارتگاه خلیعی، در محله جامعین **حله**، نزدیک **زیارتگاه ابن‌حماد**، قرار دارد.

[۱] حرز‌الدین، محمد، *مراقد المعارف*، ج ۱، ص ۲۸۲.

[۲] **حلی**، **احمد علی**، *تاریخ مقام الامام المهدي (عجل‌الله‌فرجه‌الشریف)* فی الحله، ص ۱۸۲.

معرفی اجمالی

جمال‌الدین **علی بن عبدالعزیز موصلی**، معروف به «**خلیعی**» (مشهور به خلیعی)، از شاعران و ادیبان **شیعه** است. برخی احتمال داده‌اند که نامش، حسن باشد.

[۱] **امین**، **سیدمحسن**، *اعیان الشیعه*، ج ۵، ص ۶۳.

گویند پدر و مادرش، **سنی ناصبی** ساکن **موصل** بودند و چون بچهار نمی‌شدند، **نذر** کردند که اگر **خداوند**، پسری به آنها بدهد، او را برای قتل زائرانی بفرستند که از سوی **شام** و **جبل عامل**، به **زیارت امام حسین** (علیه‌السلام) می‌روند. شاید علت نذر، این بود که آنان، زیارت امام حسین (علیه‌السلام) را **بدعت** می‌دانستند.

به هر حال، پس از به دنیا آمدن فرزند و رسیدن به دوره رشد و بلوغ، او را برای این کار فرستادند. اما فرزند، بین راه خوابی دید که مانع این کار وی شد. به گزارشی، وی در کسوت یک راهزن، قصد غارت کاروان زائران را داشت. اما در خواب دید که در **روز قیامت**، هنگامی که فرمان داده شد وی را به آتش ببرند، به دلیل اینکه خاک پای زائران **امام حسین** (علیه‌السلام) بر بدن وی نشسته، آتش او را نمی‌سوزاند. وی پس از این خواب، به **کربلا** آمد و شیعه شد و در کربلا ساکن گشت و به **مدح اهل‌بیت عصمت و طهارت** (علیهم‌السلام)، همت گماشت.

آثار

اشعار زیبایی نیز در رثای حضرت سید الشهداء (علیه‌السلام)

[۱] **حسینی مدنی**، *ضامن بن شدقم، تحفة الازهار*، ج ۲، ص ۹۹.

و در مدح **امیرمؤمنان** (علیه‌السلام)، از وی بجا مانده است. **علامه امینی**، ابیاتی از وی را درباره **غیر خم**، ذکر کرده است

[۲] **امینی**، **عبدالحسین**، *الغیر*، ج ۶، ص ۲۴.

او دیوان شعری از اشعار خود، درباره امام حسین (علیه‌السلام) دارد.

[۳] **تهرانی**، **آقایزنگ**، *ذریعة الی تصانیف الشیعة*، ج ۹، ص ۳۰۱.

[۴] **شیر**، **جواده**، *ادب الطف*، ج ۱، ص ۱۸.

به نقلی، او از آنرو لقب خلعی (خلیعی) را دریافت کرد که پس از سرودن شعری برای حضرت سیدالشهدا (علیه السلام)، به حرم مطهر آن حضرت رفت و شعرش را خواند و در این هنگام، پرده گرانهای [آستان حسینی](#)، بر وی افتاد و این پرده، خلعت امام حسین (علیه السلام) برای وی دانسته شد.

رقابت با ابن حماد

خلعی در رقابت با [ابن حماد خلی](#)، شعری در مدح امیرمؤمنان (علیه السلام) گفت و این دو، شعر خود را به داخل ضریح مطهر انداختند و آن حضرت را به داوری طلبیدند. پس از آنکه شعر خلیعی بیرون آمد، در حالی که روی آن، احسنت نگاشته شده بود، ابن حماد اندوهگین شد که با وجود سابقه اش در حب اهل بیت (علیهم السلام) و تشیع، امام، شعر خلیعی را که قبلاً از دشمنان اهل بیت (علیهم السلام) بوده، ترجیح داد. امیرمؤمنان (علیه السلام) برای رفع این شبهه، به خواب وی آمد و فرمود که به سبب تازه شیعه شدن خلیعی، به او توجه ویژه نموده است.

۱۸۱ [امینی، عبدالحسین، الغدير، ج ۶، ص ۱۳](#)، به نقل از دار السلام نوری.

پانویس

۱. [↑](#) حرز الدین، محمد، مرآة المعارف، ج ۱، ص ۲۸۲.
۲. [↑](#) خلی، احمد علی، تاریخ مقام الامام المهدي (عجل الله فرجه الشریف) فی الحله، ص ۱۸۲.
۳. [↑](#) امین، سیدمحسن، اعیان الشیعه، ج ۵، ص ۶۳.
۴. [↑](#) حسینی مدنی، ضامن بن شدقم، تحفة الازهار، ج ۲، ص ۹۹.
۵. [↑](#) امینی، عبدالحسین، الغدير، ج ۶، ص ۲۴.
۶. [↑](#) تهرانی، آقابرگ، ذریعة الی تصانیف الشیعة، ج ۹، ص ۳۰۱.
۷. [↑](#) شیر، جواد، ادب الطف، ج ۱، ص ۱۸.
۸. [↑](#) امینی، عبدالحسین، الغدير، ج ۶، ص ۱۳، به نقل از دار السلام نوری.

منبع

[زیارتگاه‌های عراق، محمد مهدی فقیه بحر العلوم، برگزفته از مقاله «مقبره خلیعی موصلی» ج ۲، ص ۷۲.](#)

رده‌های این صفحه: [زیارتگاه‌های شیعیان در حله](#) | [مقبره شاعران در حله](#)